

Etelä-Karjalan liiton talous- ja toiminta- suunnitelma vuosiksi 2017–2018

Talousarvio vuodeksi 2017

SISÄLLYSLUETTELO

1.	MAAKUNTAJOHTAJAN YLEISKATSAUS SUUNNITTELUJAKSOLLE 2017–2018.....	3
2.	KESKEISET LINJAUKSET PAINOPISTEITTÄIN.....	4
3.	TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	4
4.	HENKILÖSTÖVOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	4
5.	ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ	5
6.	TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	7
6.1.	Toimitilat.....	7
7.	JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET	8
7.1.	Etelä-Karjalan liitto -kuntayhtymän perussopimus	8
7.2	Jäsenkuntaosuudet 2017	8
8.	TALOUSARVION SITOVUUSTASO JA TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	8
9.	TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TALOUSSUUNNITELMAT PERUSTELUIINEEN YKSIKÖITTÄIN 2017–2018	10
9.1.	Aluekehitys.....	10
9.2.	Hallinto- ja kehittämissyksikkö.....	14
9.3.	Alueiden suunnittelu	15
9.4.	Rajaohjelmien yksikkö (CBC)	19
9.5.	Edunvalvonta	21
10.	YKSIKÖIDEN YHTEISET TEHTÄVÄT	24
10.1.	Maakuntaudistus	24
10.2.	Viestintä	24
11.	KUNTAYHTYMÄHALLINTO	27
12.	TALOUSSUUNNITELMA.....	28
	LIITE 1.....	31

1. MAAKUNTAJOHTAJAN YLEISKATSAUS SUUNNITTELUJAKSOLLE 2017–2018

Maan hallitus teki 2016 useita Etelä-Karjalan kannalta myönteisiä ratkaisuja, joilla on kauaskantoinen vaikutus maakunnan ihmisten hyvinvoinnin ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta. Lappeenranta on yksi niistä 12 kaupungista, joissa toimii jatkossa ns. laajan päivystyksen sairaala. Vuoden 2017 valtion talousarvio sisältää Luumäki-Imtrakaksoisraiteen käynnistämisen 165 M€ tilausvaltuuden myötä. Ns. korjausvelkarahoista maakunnan tie- ja rataverkon korjaus- ja parannustöihin saatiin jo alkuvuonna yli 60 M€.

Maakunnan metsäteollisuus jatkaa investointejaan ja pitkästä ajasta myös rekrytoi uusia työntekijöitä. Kemira rakentaa uuden tehtaan Joutsenoon. Ikea lunasti tonttivarauksensa kanavan ja kuutostien varrelta, mikä ennakoii myös investointipäätöstä. Ruplan kurssi on alkanut jälleen vahvistua ja ensimmäiset merkit rajaliikenteen ja ostosmatkailun elpymisestä on jo nähty, vaikka vuoden 2013 lukuun on vielä pitkä matka.

Maan taloudessa on varovaisia merkkejä paremmasta, etenkin rakentamisessa ja Etelä-Karjalalle tärkeässä metsä- ja biotaloudessa. Työmarkkinoilla solmittu kilpailukyky sopimus parantaa jonkin verran välittömästi kuntatalouden kestävyttä ja pidemmällä tähtäimellä myös vientiteollisuuden ja palvelualojen tilannetta. Lääke tehoaa kuitenkin sen verran hitaasti, että työttömyys jatkuu edelleen aivan liian korkeana siitä aiheutuvine monine ongelmineen.

Liiton toimintavuonna 2017 ylivoimaisesti tärkein asia on maakuntauudistukseen liittyvä laaja-alainen valmistelutyö. Eduskunnan hyväksyttyä tarvittavan lainsäädännön uutta maakuntaa pohjustava väliaikaishallinto aloittaa jo 1.7.2017. Liitto vastaa sekä hankkeen

esivalmistelusta että väliaikaishallinnon koostamisesta.

Maakuntaohjelmatyöllä pohjustetaan jo uuden maakuntastrategian ja siihen perustuvan palveluverkon ja palvelulupauksen valmistelua. Esivalmistelun ja väliaikaishallinnon aikana hahmotellaan myös tulevan maakunnan organisaatio, talousarvio ja hallintosääntö sekä ns. aloittava tase ja henkilöstö.

Toimintavuonna käynnistyy myös liiton hallinnoima uusi Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC-ohjelma, jonka rahoituskehys on aluksi noin 72 M€ ja voi nousta välitarkastelun jälkeen 110 M€n tasoon. Erityisesti rajanylityksen sujuvoittamiseen tarkoitetuista isoista investointihankkeista (LIP) päätetään 2017 aikana. Myös tavanomaisten hankkeiden haku käynnistyy alkuvuodesta.

Etelä-Karjalalle oma maakuntaitsehallinto on iso mahdollisuus vauhdittaa suotuisampaa aluekehitystä. Jatkossa voimme entistä enemmän päättää itse omista asioistamme, sillä ensimmäistä kertaa Lappeenrannasta tulee paitsi vahva palvelu- ja korkeakoulukeskus myös aluehallinnon pääpaikka. Valtaan liittyy myös vastuu, joka on osattava sekä ottaa että kantaa.

Liiton henkilöstöltä muutos vaatii paljon työtä ja uuden omaksumista. Vastaavasti työnantajan on varmistettava hyvän henkilöstöpolitiikan toteutuminen tulevassa isossa muutoksessa.

Alkava toimintavuosi on tämän maakuntavaltuuston viimeinen. Huhtikuun kuntavaalien jälkeen valitaan uusi maakuntavaltuusto ja hallitus, joiden toimikausi päättyy 2019, kun uusi maakuntahallinto aloittaa täysimääräisen työskentelynsä.

2. KESKEISET LINJAUKSET PAINOPISTEITTÄIN

Etelä-Karjalan liiton avaintehtävät vuonna 2017 ovat

1. Jatkaa v. 2019 aloittavan Etelä-Karjalan uuden maakunnan esivalmistelua ja aloittaa väliaikaishallinnon toiminta 1.7.2017.
2. Kaakkois-Suomi – Venäjä CBC 2014-2020 -ohjelman toimeenpanon käynnistäminen.
3. Maakuntaohjelman 2018- 2021 valmistelu ja maakuntaohjelman 2014-2017 toimeenpano hyödyntämällä EU:n, kansallisia ja maakunnan kehittämisvaroja.
4. Maakunnan aluesuunnittelun kehittäminen ja liikenneinfran edunvalvonta.

Avaintehtävien sisällöistä on tarkemmin kerrottu kunkin yksikön suunnitteluteksteissä.

3. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Etelä-Karjalan liiton tehtävät ovat viime vuosina olleet muutosten kohteena. Lähivuosina maakuntauudistuksen valmistelu ja siihen valmistautuminen edellyttävät merkittävää panostusta, mihin ei kyetä vastaamaan pelkästään toimintaa tehostamalla ilman lisäresursseja.

Kaakkois-Suomi–Venäjä CBC-ohjelman 2014–2020 käynnistyminen ja sen täysimääräinen hyödyntäminen Suomen ja Venäjän välisten raja-alueiden kehittämisessä on lähivuosien tärkeä painopiste. Muita niukentuneita

EU- ja kansallisia kehittämisvaroja ohjataan maakuntaohjelman tavoitteiden tukeviin toimenpiteisiin. Etelä-Karjalan liitto toimii aktiivisena kehittäjänä ja hakee tärkeille kehittämiskohteille rahoitusta myös liiton ulkopuolisista lähteistä. Tämä näkyy kasvavina hankkeiden omarahoitusosuuksina.

Suunnittelutyössä haetaan toiminnallista ja taloudellista tehokkuutta yhdistämällä aluekehityslainsäädännön mukaisen maakuntaohjelman ja maakuntalain mukaisen maakuntastrategian valmisteluprosesseja.

4. HENKILÖSTÖVOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Suunnittelukaudella viraston henkilökunnasta vuoden 2017 aikana voimaan tulevan eläkeuudistuksen mukaisen tavoite-eläkeiän saavuttaa 3-4 henkilöä. Yksiköittäin eläkeiän saavuttavat jakautuvat seuraavasti:

maankäyttö	1-2 henkilö(ä)
johto	1 ”
hallinto- ja kehittämisyks.	1 ”

Eläköityvien henkilöiden tilalle rekrytoidaan osin uusia henkilöitä. Toisaalta on tarkasti myös harkittava uusia toimintatapoja ja resurssien uudelleenkohdentamista maakunnalle ja alueen kunnille tärkeiden toimenpiteiden edistämiseen. Tähän vaikuttaa myös

vuonna 2019 aloittavan maakunnan tuleva henkilöstörakenne.

Tulostavoitteiden saavuttamiseksi tulee jatkossakin huolehtia siitä, että virastolla on tarpeita vastaava, tulokselliseen toimintaan kykenevä, ammattitaitoinen, pätevä, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö.

Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on luoda työkuultuuri, jossa henkilöstö sitoutuu Etelä-Karjalan liitossa työskentelyyn sekä osaamisensa jatkuvaan kehittämiseen ja jossa iäkäämmät jaksavat paremmin aina eläkkeelle jäämiseensä saakka. Työssä oppimista, elämäntapa- ja työtapojen edistäviä työtapoja

sekä työkyvyn ja -motivaation säilyttämistä tuetaan. Henkilöstön riittävä osaaminen viraston asiantuntemusalueilla pyritään varmistamaan jatkuvan koulutuksen avulla. Tavoitteen voisi tiivistää ikätietoisien toimintakulttuurin luomiseksi ja työn kannustavuuden sekä palkitsemisen kehittämiseksi.

Saadakseen arvokasta verrokkitietoa yksityisen sektorin, ja osin myös muiden tutkimuksessa mukana olevien julkisen sektorin organisaatioiden johtamiskulttuurista, on Etelä-Karjalan liitto lähtenyt mukaan Great Place to Work® Finland -henkilöstötutkimukseen pienten organisaatioiden sarjaan (15–49 työntekijää). Etelä-Karjalan liitto on mukana tutkimuksessa kolmen vuoden kehityshankkeena vuodesta 2015 alkaen.

Henkilöstön täydennyskoulutukseen ja työtoimintaan varataan talousarvioon vuosittain määräraha. Henkilöstöpalavereja järjestetään viikoittain ja työyksiköt järjestävät säännöllisesti tiimipalavereja tarpeensa mukaan.

Toimintavuoden 2017 aikana jatketaan vuonna 2015 organisaatiouudistuksen myötä käyttöön otetun henkilöstöhallinnon vuosikellon mukaista toimintaa, joka aikatauluttaa toimintavuoden esimies-alaiskeskustelut sekä työsuorituksen arvioinnit säännölliseksi toiminnaksi. Liiton johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kahden viikon välein.

Henkilöstön työkyvyn ylläpitoa ja työviihtyvyyden lisäämistä varten järjestetään yhteisiä liikuntapäiviä sekä tuetaan muuta liikuntaa liikuntaseteleillä. Liitossa on käytössä myös kulttuurisetelit.

Vuonna 2016 henkilökunnasta 78 % sijoittuu ikäryhmiin 45–65 v ja 69 % henkilöstöstä on naisia. Henkilöstön ikärakenne edellyttää suunnitelmallista otetta työhyvinvoinnin johtamisessa.

5. ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Liiton tehtävät, organisaatio ja henkilöstö

Jäsenkuntien hyväksymässä, 1.1.2013 voimaan tullessa Etelä-Karjalan liiton perussopimuksessa määritellään liiton tehtävät seuraavasti:

Kuntayhtymän toimiala ja tehtävät

Etelä-Karjalan liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden eduksi elinolojen, kuntien, elinkeinoelämän, kulttuurin ja ympäristön kehittäjänä.

Kuntayhtymä hoitaa alueiden kehittämisestä annetun lain mukaiset aluekehitysviranomais-tehtävät.

Kuntayhtymä voi olla jäsenenä tai osakkaana kuntayhtymän toimialaan liittyvissä yhteisöissä ja yhtiössä.

Kuntayhtymä voi sopimuksin ottaa täyttä korvausta vastaan suorittaakseen kuntayhtymän toimialaan liittyvän toimeksiannon muiltakin kuin jäsenkunnilta.

Edunvalvonta on hajautettu kunkin yksikön päällikölle ao. yksikön osalta. Maakuntahallituksen työvaliokunta ja maakuntajohtaja hoitavat yhdessä suurimmat edunvalvonta-asiat.

Viraston johtoryhmään kuuluvat maakuntajohtaja, aluekehitysjohtaja, aluesuunnittelujohtaja, hallinto- ja kehittämisjohtaja, ohjelmajohtaja ja henkilöstön edustaja.

Liiton palveluksessa vuonna 2017 on talousarvion suunnitteluvaiheen arvion mukaan 29 henkilöä, joista noin kuusi henkilötyövuotta (htv) on palkattuna EU:n teknisellä avulla tai muulla projektirahoituksella. EU:n tekninen apu on käytössä ohjelmakauden kerrallaan. ENI-ohjelman käynnistyminen ja sen hankehakujen käynnistyminen määrittävät rajaohjelmayksikön henkilöstötarpeen.

Henkilöstö jakautuu tällä hetkellä yksiköittäin seuraavasti:

- johto ja viestintä
5 henkilöä, joista yksi määräaikaisessa työsuhteessa
- aluekehitys
6 henkilöä, joista yksi määräaikaisessa työsuhteessa

- aluesuunnitteluyksikkö
6 henkilöä
- hallinto ja kehittämissyksikkö
5 henkilöä
- rajaohjelmien yksikkö / CBC-yksikkö
5 henkilöä

6. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

Vuoden 2017 talousarvion käyttötalousmenojen muutos verrattuna edellisen vuoden talousarvioon on + 11,7 % (269.041 euroa). Kasvaneet toimintamenot selittyvät pääosin projektien omarahoitusosuuksien kasvulla, lentokentän tuella ja maakuntauudistuksen valmisteluun liittyvillä lisäkustannuksilla. Jäsenkuntien maksuosuus pysyy edellisen vuoden tasolla, sillä alijäämä katetaan edellisten vuosien ylijäämästä.

Luottamushenkilöhallinnon osalta vuoden 2017 talousarvio on 0,2 % (-361 euroa) pienempi kuin vuoden 2016 talousarvio.

Varsinaisen toiminnan menojen muutos on + 12,8 % (269.402 euroa). Palkkojen kustannusvaikutus vuonna 2017 on + 6,0 % (84.468 euroa). Palkkojen kasvu aiheutuu rekrytoinneista, joita toteutetaan maakuntauudistuksen toteutuksen ja resurssikapeikkojen paikkaamiseksi. Palkkojen kasvua hillitsee kilpailukyky sopimuksen yhteydessä sovitut lomarahaleikkaukset ja työnantajan sivukulujen pienentyminen.

Vuoteen 2016 verrattuna suurimmat menojen muutokset talousarviossa vuodelle 2017 ovat:

Henkilöstökulut	+ 84.469 euroa
Tarvikkeiden ostot	- 28.046 euroa
Palvelujen ostot	+194.619 euroa

Henkilöstökulut ovat n. 59 % toimintakuluista.

Projektirahoitteisissa työsuhteissa olevien henkilöiden palkat ja muut teknisellä tuella katettavat kustannukset eivät sisälly liiton talousarvioon. Ne kirjataan erikseen omalle kustannuspaikalle ja maksetaan liitolle EU:n

rahastoihin liittyvistä viranomaistehtävien hoidosta kohdistetusta teknisestä tuesta. Toimintasuunnitelmaa tarkasteltaessa on syytä huomioida, että tilinpäätöksessä projektitoiminnan menot ja tulot raportoidaan ko. vuoden menoina ja tuloina.

Toimitilojen hankintaa varten otettiin syyskuussa 2007 lainaa. Vuoden 2017 talousarvio on vuosikatteen ja poistojen jälkeen alijäämäinen 495.197 euroa. Alijäämä sekä toimitilaa varten otetun lainan vuoden 2017 lyhenys (48.000 euroa) katetaan kertyneestä ylijäämästä.

Liiton maksuosuus on noin 16,87 €/ asukas, jossa on kasvua edelliseen vuoteen 0,16 €

Etelä-Karjalan liitto laskuttaa kunnilta jäsenmaksuosuuksien lisäksi Allergia- ja ympäristöinstituutin perusrahoituksen 33.638 euroa vuonna 2017 ja siirtää sen suoraan allergia- ja ympäristöinstituutille.

6.1. Toimitilat

Joulukuussa 2007 liitto siirtyi osoitteeseen Kauppakatu 40. Liitolla on Kiinteistöyhtiö Maakuntagalleriassa tiloja kolmessa kerroksessa. Koko 5. kerros 577,5 m² on liiton käytössä ja 4. kerroksessa on tiloja 78,5 m² sekä osa (38,4 m²) 1. kerroksen toimistotilasta, joka on nyt vuokrattuna CBC-ohjelmalle. Liitto omistaa myös 15 kpl autopaikkaosakkeita ja vuokraa niiden lisäksi neljää autopaikkaa. Väliaikaishallintoa varten varaudutaan vuokraamaan galleriasta lisätilaa.

7. JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET

7.1. Etelä-Karjalan liitto -kuntayhtymän perussopimus

25 § Jäsenkuntien maksuosuudet

Se määrä, joka talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menojen suorittamiseen, kootaan varainhoitovuoden maksuosuuksina.

Jäsenkuntien maksuosuudet kuntayhtymän menoihin määräytyvät edellisenä kalenterivi-

vuonna toimitetussa kunnallisverotuksessa kertyneiden verokertymien suhteessa. Maksuosuus suoritetaan varainhoitovuoden aikana maakuntahallituksen määräämissä erissä ja määrääminä aikoina.

7.2 Jäsenkuntaosuudet 2017

Taulukko on liitteenä 1.

8. TALOUSARVION SITOVUUSTASO JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kuntalain 65 §:ssä on säännökset talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Kuntalain säännösten mukaan:

”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle/ kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan/kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan/kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (alijäämän kattamisvelvollisuus).

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan/kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.”

Talousarviorakenne

Etelä-Karjalan liiton talousarvio muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta, investointiosasta ja rahoituslaskelmasta. Talousarvion jakaantuminen tuloslaskelmaosaan (käyttötalous) sekä rahoitusosaan (investoinnit ja lainat) todetaan kuntalaissa.

Suomen Kuntaliitto ja kirjanpitolautakunnan kuntajaosto ovat antaneet suosituksia ja ohjeita talousarvion ja taloussuunnitelman tarkemmasta laatimisesta ja sisällöstä.

Yleisperusteluissa esitetään mm. katsaus kansantalouden ja kunnallistalouden kehitykseen, liiton taloudellisen tilanteen kehittymiseen sekä tietoja talousarvion painopistealueista. Tulosalueiden suunnitelmat sisältävät myös toiminnalliset tavoitteet ja tarvittavat tunnuslukutaulukot sekä talousarviovuoden että taloussuunnitelmavuosilta.

Tuloslaskelmaosassa esitetään kokonaistalouden keskeiset erät, jotka ovat varsinaisen toiminnan menot ja tulot, jäsenkuntaosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Investointiosassa esitetään liiton investointimenot ja -tulot, jotka esitetään tarvittaessa hankekohtaisesti.

Rahoitusosassa esitetään meno- ja tuloarvioina pitkäaikaiseen rahoitukseen liittyvät menot ja tulot kuten ottolainat ja niiden lyhennykset.

Rahoituslaskelmaan tiedot kerätään tuloslaskelmaosan lisäksi investointiosasta ja rahoitusosan taulukoista.

Liiton taloussuunnitelma on laadittu vuosille 2017–2018. Valtuusto hyväksyy sen talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvion sitovuus

Talousarviossa valtuusto hyväksyy liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustoon nähden sitova erä talousarviossa on talousarvion koko loppusumma. Kuntalain mukaisesti myös toiminnalliset tavoitteet määritellään sitoviksi ja niiden mahdollisista muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviossa esitettävät tunnusluvut muodostuvat suoritettavista, tehokkuutta ja taloudellisuutta ilmaisevista luvuista, toiminnan laajuustiedoista sekä voimavaroja osoittavista tunnusluvuista, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Tunnusluvut ja suoritettavat tavoitteet ovat ohjeellisia. Talousarvion yleisperustelut ovat informaatiota, jota ei ole tarkoitettu sitovaksi talousarvion osaksi. Talousarvion yksityiskohtaiset perustelut ovat ohjeellisesti sitovia siten, että yksiköiden tulee noudattaa perusteissa kuvattua toiminnallista linjaa.

9. TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TALOUSSUUNNITELMAT PERUSTELUINEEN YKSIKÖITTÄIN 2017–2018

9.1. Aluekehitys

Yleistä

Etelä-Karjalan liitto vastaa vuonna 2014 voimaan tulleen aluekehittämistä koskevan lain mukaan maakunnan strategisen kehittämisen kokonaisuudesta, johon kuuluvat seuraavat tehtävät:

1. vastaa maakunnan yleisestä kehittämisestä ja toimii tällöin yhteistyössä alueiden kehittämiseen osallistuvien tahojen kuten valtion viranomaisten, keskuskaupunkien ja muiden kuntien, yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa;
2. kehittää alueensa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä;
3. osallistuu ELY-keskuksen sekä tarvittavin osin aluehallintoviraston strategisten asiakirjojen ja tulossopimusten laatimiseen ja sopimuksia koskeviin neuvotteluihin alueen kehittämistavoitteiden huomioon ottamiseksi;
4. vastaa alueellisen pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakoinnin yhteensovittamisesta ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelusta osana koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnittelua;
5. vastaa kulttuuria koskevien suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittamisesta osana maakuntaohjelman toteuttamista;
6. vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman suunnitteluprosessin käynnistämisestä, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja kyseisen suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan suunnittelun kanssa;
7. vastaa alueellisten laaja-alaisten luonnonvarojen ja ympäristöä koskevien suunnitelmien osalta suunnitteluprosessin käynnistämisestä, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja kyseisen suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan suunnittelun kanssa;
8. laatii kuntien ja muiden koulutuksen järjestäjien, lukuun ottamatta liikunnan koulutuskeskuksia, hanke-esitysten kiireellisyysjärjestyksen seuraavaa neljää vuotta koskevaan rahoitussuunnitelmaan;
9. asettaa alueelliset liikuntaneuvostot;

10. edistää julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetussa laissa (223/2007) tarkoitettua yhteispalvelua alueellaan;

11. vastaa ennakoinnin yhteensovittamisesta maakunnassa, arvioi ja seuraa maakunnan ja sen osien kehitystä sekä kehittämistoiminnan vaikuttavuutta;

12. edistää kuntien ja maakuntien välistä yhteistyötä sekä hoitaa tehtäviinsä liittyviä kansainvälisiä asioita ja yhteyksiä.

Aluekehittämisjärjestelmä uudistuu uuden maakuntahallinnon myötä. Aluekehityksikö tekee uudistustyötä omalta osaltaan. Seuraavassa kuvataan nykyisen lainsäädännön pohjalta aluekehityksikön keskeisiä tehtäviä:

Maakuntaohjelma 2018 – 2021

Nykyisen aluekehityslainsäädännön mukaisesti maakunnan liitto laatii maakuntasuunnitelmaan perustuvan määräaikaisen maakuntaohjelman. Nykyinen maakuntaohjelma on voimassa vuoden 2017 loppuun, joten uusi ohjelma valmistellaan vuoden 2017 aikana siten, että se voidaan hyväksyä maakuntavaltuustossa viimeistään keväällä 2018.

Maakuntaohjelma sisältää maakunnan mahdollisuuksiin ja tarpeisiin, kulttuuriin ja muihin erityispiirteisiin perustuvat kehittämisen tavoitteet, kuvauksen maakunnan kehittämisen kannalta keskeisistä hankkeista ja muista olennaisista toimenpiteistä, laadittavista yhteistyösopimuksista tavoitteiden saavuttamiseksi ja tarvittaessa määrittelyn alueen kuntien yhteistyöalueista sekä suunnitelman ohjelman rahoittamiseksi.

Maakuntaohjelma valmistellaan yhteistyössä kuntien, valtion viranomaisten ja alueiden kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen sekä muiden vastaavien tahojen kanssa. Maakuntaohjelman valmistelua yhdistetään uuden maakuntalain mukaisen maakuntastrategian valmisteluun toimintaympäristön analyysin ja skenaariotyön osalta.

Maakuntaohjelmaan liittyvän toimeenpanosuunnitelman laatiminen joka toinen vuosi kuuluu myös liiton tehtäviin. Toimeenpano-

suunnitelma valmisteltaneen syksyllä 2018, ellei aluekehittämisjärjestelmän uudistamisessa ole muuta ilmennyt. Alueiden kehittämiseen vaikuttavia suunnitelmia, sopimuksia ja ohjelmia yhteen sovittaa maakunnan yhteistyöryhmä, jonka jäsenet asetetaan aina kunnanvaltuuston toimikaudeksi.

EU-ohjelmat ja kansallinen rahoitus

Euroopan aluekehitysrahasto

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja valtion rahoitusta kohdentuu Etelä-Karjalan liiton kautta maakunnan kehittämiseen vuosina 2017 - 2018 noin 2,3–2,4 miljoonaa euroa. Rahoituksesta osa on varattu jo aiempina vuosina käynnistettyihin useampivuotisiin hankkeisiin.

Maakuntien liittojen rakennerahastotehtäviä on keskitetty Etelä-Suomessa Uudenmaan liittoon. Hankevalinnat, päätösvalmistelu ja hankkeen aikainen yhteydenpito hoidetaan kussakin maakunnan liitossa. Muissa rakennerahastotehtävissä koordinaatiovastuu on Uudenmaan liitolla, mutta työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä kunkin maakunnan liiton kanssa. Esimerkiksi tiedotusta ja viestintää oman maakunnan toimijoille on syytä tehdä myös jatkossa kussakin maakunnassa. Rahoituksen hakijoille suunnattuja info- ja keskustelutilaisuuksia järjestetään yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa.

Aluekehitysyksikön henkilöstö välittää aktiivisesti tietoa liiton rahoitusmahdollisuuksista ja lisäksi myös ESR- ja maaseutuohjelmärahoituksesta.

Rakennerahastovarojen hallinnointiin on nykyisellä ohjelmakaudella käytettävissä enää nimellinen määrä ns. teknistä tukea. Se kohdentuu kokonaisuudessaan maakunnan yhteistyöryhmän kustannuksiin ja vähäisiin matkakustannuksiin.

Kansallinen ja maakunnallinen kehittämisrahoitus

Vuonna 2016 saatiin uusi kansallinen rahoitusväline alueellisiin innovaatioihin ja kokeiluihin (ns. AIKO-rahoitus). AIKO-rahoitus on jyvitetty a) ennakoivan rakennemuutoksen toimenpiteisiin ja b) kaupunkien ja kasvuvyöhykkeiden sekä valtion välisten kasvusopimusten toteuttamiseen. Vuonna 2016 ennakoivan rakennemuutoksen toimenpiteisiin saatiin valtion rahoitusta 231 000 euroa ja Lappeenranta–Imatra-kasvusopimuksen toteuttamiseen 350 000 euroa. Vuonna 2017 rahoitus pysynee samalla tasolla. Vuoden 2018 rahoitus riippuu rahoituksella aikaansaaduista tuloksista.

Maakunnan kehittämisraha on lakkautettu valtion budjetista, mutta liitolla on edelleen vähäinen määrä rahoitusta jäljellä. Maakuntaohjelmaa toteuttaviin hankkeisiin myönnetään rahoitusta myös Etelä-Karjalan kehittämisrahastosta, joka perustettiin vuoden 2016 alussa ja sen peruspääoma tulee liiton taseeseen kertyneestä ylijäämästä.

Ennakointitehtävät

Maakunnan liitto vastaa alueellisen pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakoinnin yhteensovittamisesta ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelusta osana koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelua. Liitto vastaa myös yleisen ennakoinnin yhteensovittamisesta maakunnassa sekä arvioi ja seuraa maakunnan ja sen osien kehitystä sekä kehittämistoiminnan vaikuttavuutta. Ennakoivaan työskentelytapaan kiinnitetään huomiota kaikessa kehittämis- ja suunnittelutyössä.

Etelä-Karjalan liitto on vuonna 2016 perustanut yhdessä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa alueen ennakointia koordinoivan maakunnan ennakointiryhmän. Sen tärkein tehtävä on päättää maakunnassa toteutettavan ennakoinnin tavoitteista, sisällöstä ja toimenpiteistä. Ryhmään on liiton ja ELY-keskuksen tueksi kutsuttu alueen koulutuksen järjestäjät, kehittämisyritykset, kauppa-kamari ja yrittäjät.

Liiton tietopalvelu- ja ennakointitoiminta painottuu vuoden 2017 aikana tulevan maakun-

taohjelman ja maakuntastrategian valmisteluun yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Kulttuuri, tapahtumat ja markkinointi

Etelä-Karjalan liitto koordinoi Suomen sata-vuotisjuhlavuoden järjestelyjä maakuntatasolla vuosina 2016–2017. Liitto myöntää aluetukea hankkeille, jotka valtioneuvoston kanslia on hyväksynyt Suomi 100 -ohjelmaan. Ohjausryhmänä Etelä-Karjalassa toimii Etelä-Karjalan liiton kulttuuriryhmä, jonka työskentely jatkuu muuten entiseen tapaan. Työryhmä toteuttaa maakuntaohjelmaa painopisteinä neljä kehittämisteemaa.

Liitto koordinoi kolme isoa maakunnallista juhlavuoden tapahtumaa. Juhlavuosi avataan 6.1.2017, jolloin Imatralla pidetään kutsuvierastilaisuus. 6.4.2017 kaikissa maakunnan oppilaitoksissa ja päiväkodeissa juhlitaan satavuotiasta Suomea, ja 26.8.2017 Lappeenrannassa ja Imatralla järjestetään Sata päivää sataan -piknik, koko kansan musiikillinen kesäjuhla. Ainaskii sata -kampanjassa nostetaan kahden vuoden aikana maakunnasta esiin yhteensä sata ilahduttavaa tekoa tai asiaa.

Vuonna 2015 lanseeratun Etelä-Karjalan viestintäilmeen jalkautustyötä tehdään osana asukasmarkkinointihanketta vuoden 2017 loppuun saakka. Hankkeen puitteissa mm. uudistetaan ekarjala.fi-portaalin tapahtumakalenteri. Hankkeen toimenpiteitä tullaan suuntaamaan myös maakuntauudistuksen asukasviestintään.

Etelä-Karjalan maakuntahistorian tutkimushanke käynnistyi vuoden 2016 alussa. Teosparin ensimmäinen osa ilmestyy vuonna 2018 ja toinen 2019. Historian tutkijoiden työn rahoittavat pitkälti eri säätiöt ja Etelä-Karjalan liitto vastaa hankkeen kokonaisuudesta toimien muun muassa toimitussihteerinä. Tutkijoiden ensimmäisistä tutkimustuloksista kerrotaan vuonna 2017 avoimessa seminaarissa.

Muut tehtävät

Etelä-Karjalan liiton vuonna 2015 valmistelemaan matkailustrategian toimeenpanoon liittyen edistetään Saimaan alueen yhteistyötä muun muassa kansainvälisessä markkinoinnissa ja matkailun kehittämisessä. Elinkeinoelämäyhteistyötä tehdään toimintaympäristöä koskevissa kysymyksissä tavoitteena maakunnan elin- ja vetovoimaisuuden tukeminen.

Kuntayhteistyössä jatketaan edelleen seutukunnittaista yhteydenpitoa sekä Länsi-Saimaan että Imatran seutukunnan yhteistyöelimien puitteissa. Näissä elimissä sekä Lappeenranta-Imatra kaupunkiseudun yhteistyökokouksissa tuodaan keskusteluun mukaan maakunnan liiton näkemyksiä ja mahdollisuuksia aluekehitykseen liittyvissä kysymyksissä.

Aluekehitysyksikön henkilöstö järjestää sidosryhmien tarpeiden pohjalta erilaisia foorumeita ja osallistuu työryhmien ja neuvottelukuntien työhön. Yksikkö laatii lausuntoehdotuksia aluekehitykseen vaikuttavista valtionhallinnon ja muiden toimijoiden suunnitelmista, hankkeista, strategioista jne.

Etelä-Karjalan liitto edistää laajakaistayhteyksiä maakunnassa. Valokuituverkko on jatkosakin ajankohtainen maaseutualueilla, koska 4G-verkko on alueellisesti vaihteleva ja käytön lisääntyessä kapasiteetti loppuu. Jatkossa rahoituksen löytäminen hankkeille on entistä haastavampaa. Valtio on vetäytymässä rahoituksesta, joten maaseutuohjelman rahoituksen saatavuus on myös jatkossa tärkeää.

Tavoitteet:

- Aluekehittämisjärjestelmän uudistamisen valmistelu Etelä-Karjalassa
- Maakuntaohjelman 2018–2021 valmistelu
- Toimintaympäristöanalyysi ja skenaariotyö maakuntastrategian valmistelun tueksi
- Rakennerahasto-ohjelman 2014–2020 toimeenpano aluekehityslainsäädännön ja Uudenmaan liiton kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti
- Alueellisia innovaatioita ja kokeiluja koskevan kansallisen rahoituksen hallinnointi

- Maakunnan kehittämisrahaston ja maakunnan kehittämisvarojen hallinnointi
- Voimassa olevan maakuntaohjelman toimeenpano ja seuranta
- Maakunnan matkailustrategian toimeenpano ja seuranta
- Kulttuuriryöryhmän määrittämien pääta-voitteiden toteuttaminen niitä tukevilla toimenpiteillä tai verkostoyhteistyöllä
- Suomi 100 -juhlavuoden alueellinen koordinaatio
- Maakunnan brändin vahvistaminen alue-
markkinoinnissa
- ekarjala-portaalin kehittäminen uuden maakunnan tarpeita palvell
- Tapahtumakalenterin kehittäminen
- Maakunnallisen viestintäverkoston koordinaatio
- Tiivis yhteistyö alueen kuntien kanssa (Lappeenranta-Imatra-kaupunkiseutu, Länsi-Saimaan seututoimikunta, Imatran seututyövaliokunta)
- Maaseutuohjelman rahoitusmahdollisuuksien entistä aktiivisempi hyödyntäminen maakunnan kehittämistoiminnassa, mm. laajakaistarakentamisessa.

Mittarit:

- Skenaariotarkastelu valmistunut maakuntastrategian taustaksi
- Maakuntaohjelman 2018–2021 valmistuminen suunnitelman mukaisessa aikataulussa
- Maakuntaohjelmaa 2014–2017 koskeva aluekehityskatsaus valmistuu keväällä 2017
- Ohjelmakauden 2014–2020 EAKR-hankehakemusten käsittelyajat (ei koske ylimaakunnallisia hankkeita, joissa valmistelu tapahtuu ainakin osittain Uudenmaan liitossa).
- Kansallisen ja maakunnan kehittämisrahoitusta koskevien hankehakemusten käsittelyajat
- Palautekyselyjen tulokset seuraavista verkostoista, niiden toimivuudesta ja tuloksista:
 - Kulttuuriryöryhmä
 - Viestintäverkosto
 - Lappeenranta-Imatra-kaupunkiseudun työvaliokunta ja sihteeristö
- Suomi 100 -juhlavuoden palautteen kerääminen valtakunnallisen seurannan avulla
- ekarjala-portaalin ja uudistetun tapahtumakalenterin kävijämäärät

9.2. Hallinto- ja kehittämissyksikkö

Hallinto- ja kehittämissyksikkö huolehtii liiton hallintoon, henkilöstöön, talouteen ja tietotekniikkaan sekä niiden kehittämiseen liittyvistä tehtävistä.

Yksikkö vastaa liiton asianhallinnasta, arkistoinnista, kirjanpidosta, reskontrien hoidosta, pankkitilien ja talousarvion toteumavertailusta. Etelä-Karjalan liiton talous- ja palkkahallinto hoidetaan Saimaan talous ja tieto Oy:n toimesta, josta hallinto- ja kehittämissyksiköllä on kuitenkin talousjohdollinen vastuu.

Maakuntahallitukselle raportoidaan talousarvion toteutumisesta kolmannesvuosittain. Yksikkö huolehtii myös palkkaukseen, palvelussuhdeasioihin, henkilöstön kehittämiseen, koulutukseen, henkilöstöohjaukseen ja -valvontaan, työsuojeluun ja työterveydenhuoltoon, työkykyä ylläpitävään toimintaan sekä muihin henkilöstöpalveluihin liittyvistä tehtävistä. Henkilöstötilinpäätös tehdään vuosittain.

Vaikka liiton tietohallinto hoidetaan pääosin ostopalveluina, hallinto- ja kehittämissyksikkö on vastuussa tietohallinnon tukitehtävistä, joita hoidetaan osittain liiton omin voimin. Maakuntaudistukseen liittyen ylläpidetään maakuntaudistuksen Extranet-työtilaa.

Maksatuksien osalta hallinto- ja kehittämissyksikkö vastaa hankkeiden maksatustarkastuksista. Hankkeiden rahoituspäätökset ja maksatuspäätökset on eriytettävä niin, että rahoituspäätöksistä vastuussa olevat eivät ole vastuussa maksatuspäätöksistä. Yksikön sisällä tehtävät on eriytetty niin, että maksatustarkastukset ja maksatuspäätökset on eriytetty varsinaisista rahansiirroista, jotka suoritetaan Saitan maksuliikennetiimin toimesta muiden paitsi ENI/CBC-ohjelman osalta.

Tavoitteet:

- Toimintojen kehittäminen:
 - kansalliseen palveluarkkitehtuuriin liittyminen myöhemmin asetettavan aikataulun mukaisesti
- Toimintaohjeiden ajantasaisina pitäminen ja uudistaminen tarvittaessa
- Maksatushakemusten käsittelyn sujuvuus
- Takaisinperintätapausten minimoiminen
- Organisaatiokulttuurin kehittäminen Great Place to Work –tutkimustulosten pohjalta päätettyjen toimien mukaisesti

Mittarit:

- Kansalliseen palveluarkkitehtuuriin liittymisen suunnitellussa aikataulussa,
- Maksatushakemusten käsittelyajat ohjelmasta riippuen ilman lisätietopyyntöjä enintään 30 päivää tai enintään 45 päivää,
- Takaisinperintätapausten lukumäärä 0,
- Sijoitus ja pisteet Great Place to Work® – tutkimuksen pienten organisaatioiden sarjassa (alle 50 työntekijää).

9.3. Alueiden suunnittelu

Aluesuunnittelulla linjat maankäytölle.

Tärkeimmät aluesuunnittelun tehtävät ovat maakuntakaavoitukseen liittyvät toimet, liikennejärjestelmätyö ja liikenteen edunvalvonta, luonto- ja luonnonvaroihin liittyvät suunnitelmat ja selvitykset sekä tilastot, paikkatieto ja tutkimus. Tärkeässä asemassa ovat suunnittelutyöhön liittyvät selvitykset ja paikkatietoanalyysit.

Alueiden kehittämisestä koskevassa laissa todetaan, että maakunnan suunnitteluun kuuluvat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 25 §:ssä tarkoitettu maakuntasuunnitelma, muuta alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava sekä maakunnan kehittämisen lähivuosien tavoitteet osoittava maakuntaohjelma. Maakuntakaavasta säädetään erikseen maankäyttö- ja rakennuslaissa.

Alueiden kehittämisestä koskevan lain mukaan maakunnan liitto vastaa aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta ja siinä tehtävässä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman suunnitteluprosessin käynnistämisestä, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja kyseisen suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan suunnittelun kanssa. Se vastaa myös alueellisten laaja-alaisen luonnonvarojen ja ympäristöä koskevien suunnitelmien osalta suunnitteluprosessin käynnistämisestä, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja kyseisen suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan suunnittelun kanssa. Maakuntaliiton tehtävänä on edistää kuntien ja maakuntien välistä yhteistyötä sekä hoitaa tehtäviinsä liittyviä kansainvälisiä asioita ja yhteyksiä. (Laki alueiden kehittämisestä ja rakennusrahastotoiminnan hallinnoinnista, 7/2014 17§)

Maakuntakaavoitus

Maakuntakaavojen yhdistelmä

Kokonaismaakuntakaava ja 1. vaihemaakuntakaava toteutetaan liiton kotisivuille karttapalveluna. Kaavayhdistelmä on tehty vuonna 2016. Kaikki vahvistetut kaavat löytyvät tämän jälkeen karttapalvelusta.

Vaihemaakuntakaavoitus

Jatketaan 2. vaihemaakuntakaavan valmistelua kartoittamalla selvitystarpeet (energia ja tekninen huolto, luonnonvarat, luonto) sekä edellisten kaavojen täydennystarpeet. Suunnittelussa korostetaan vuorovaikutusta ja eri sidosryhmien ja osallisten kanssa tehtävää yhteistyötä. Maakuntaohjelman ja maakuntakaavoitustyön yhteistyötä kehitetään.

Muut maakuntakaavoitukseen liittyvät työt

- Vahvistettujen maakuntakaavojen toteutumisen seuranta, ajantasaisuuden arviointi ja raportointi. Toteutetaan seuranta-kysely kunnille ja sidosryhmille (ks. mittarit).
- Seuranta tehdään rinnakkain maakuntaohjelman toteutumisen seurannan kanssa.
- Vaihemaakuntakaava 2:een liittyvä vuorovaikutus; työryhmät, yleisötilaisuudet, työpajat ja vuorovaikutuksen toteutumisen seuraaminen (ks. mittarit).
- Maakuntakaavoitus-ajankohtaisestien / tiedotteen laatiminen
- Aluesuunnittelukatsauksen päivittäminen.
- Vaikuttaminen Etelä-Karjalan elinympäristön laatuun kaavalausuntojen, erilaisten hankkeiden ja neuvottelukuntien sekä työryhmien kautta.

Liikennejärjestelmätyö, liikennepalvelujen kehittäminen ja edunvalvonta

Liikennejärjestelmätyöhön liittyvät kaikki liikenteen edunvalvontaan ja liikennesuunnitteluun sekä liikenteen kehittämiseen liittyvät tehtävät sekä neuvottelut ja edunvalvontaesitteet. Liiton tuottamien liikenneselvitysten ja edunvalvontaesitteiden päivitys tehdään laaditun suunnitelman mukaisesti.

Joukkoliikenteen ja liikennepalvelujen digitalisaatioprojektia (Etelä-Karjalan MaaS-hanke) jatketaan alkuvalmistelujen jälkeen pilottiko-keiluilla ja liikennemallien valmistelulla. Liikennejärjestelmätyötä jatketaan Etelä-Karjalan liiton vetämänä ja ryhmää laajennetaan tarvittaessa. Työhön kuuluu vuonna 2014 laadittujen *Etelä-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelman* ja *Kaakkois-Suomen liikennestrategian* tavoitteiden toteutumisen seuranta, uusien liikennehankkeiden kartoittaminen ja päivitys liikennejärjestelmätyön edunvalvontaan. Liikennejärjestelmäkokouk-

sia pidetään 4-5 kpl vuosittain. Liikennejärjestelmätyötä sovitaan maakuntakaavoitukseen sekä aluekehityksen tarpeisiin.

Myös maakuntauudistukseen tähtäävää liikennesuunnittelun ja -palvelujen järjestelyä valmistellaan.

Tärkeimpiä liiton liikenteen edunvalvonnan kohteita ovat Luumäki–Imatra -kaksoisraiteen suunnittelu ja toteuttaminen välille Imatra–valtakunnan raja, Imatran rajanylityspaikan raideliikenteen kansainvälistäminen sekä tasoristeysten poisto välillä Imatra–Parikkala. Tärkeänä edunvalvonnan kohteena on myös vt 13 Lappeenranta–Ristiina välillä, jossa liikenneturvallisuuden kannalta vaarallisimmat tieosuudet, mm. Myttiönmäen kohta tulee parantaa. Koko osuudella on useita parannettavia kohteita, joiden edunvalvontaa jatketaan myöhemmin. Parikkalan rajanylityspaikan avaaminen kansainväliselle liikenteelle ja alempiasteisen tieverkon kehittäminen sekä rajaliikenteeseen liittyvä edunvalvonta muodostavat osan liikenteen edunvalvonnasta.

Kutilan kanava ja Pien-Saimaan vedenlaadun parantaminen ovat tärkeitä hankkeita, joita lähdetään viemään eteenpäin pumppaamojen ja veden virtauksen ohjaamisen yleissuunnitelmalla ja ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) päivityksellä. Hanketta jatketaan kanavan ja maantiesillan toteuttamissuunnitelmalla ja vesiluvan hakemisella. Kutilan kanavan suunnittelu- ja arviointityö etenevät, mikäli sille löytyy rahoitusta. Selvitetään Saimaan kanavan liikenteen kehittämismahdollisuuksia ja tutkitaan kanavasulkujen pidennysten tarvetta uuden vesirahtiliikenteen kuljetuskaluston tarpeisiin. Yhteistyötä maakuntaliittojen kanssa jatketaan Saimaan rahtiliikenteen kehittämiseksi. Vainikkalan rautatieaseman ja sen palvelujen kehittäminen on yksi rajaliikenteen edunvalvonnan kohteista. Tärkeänä tavoitteena on myös Lappeenrannan lentokentän toiminnan kehittäminen.

Muut liikenteen edunvalvonnan tehtävät ovat:

- Euroopan laajuisen liikenneverkon (Trans-European Transport Networks, TEN-T) ydinverkon ulottaminen Luumäki–Imatra–valtakunnan raja -raideosuudelle ja Saimaan kanavalle sekä TEN-T rahoituksen varmistaminen näille kohteille. EU:ssa valmisteltavana oleva Scandi-

navian Mediterranean Corridor -raportin päivitys on ensimmäisenä tavoitteena, koska se on ohjeistuksena TEN-T ydinverkon määrittelylle.

- Tarpeellisten liikenteeseen kohdistuvien selvitysten edistäminen.
- Alempiasteisten teiden kehittäminen elinkeinoelämän ja biotalouden näkökulmasta.
- EU-rahoituskanavien kartoittaminen ja rahoituksen etsiminen ajankohtaisiin liikennehankkeisiin.
- Myös muita tulevia tärkeitä liikennehankkeita varten laaditaan tarvittava edunvalvontamateriaali.

Luonto- ja luonnonvarat

Aluesuunnittelu vastaa luonto- ja luonnonvaraselvitysprossien käynnistämisestä ja johtamisesta. Luonto- ja luonnonvaraselvitykset palvelevat erityisesti maakuntakaavoitusta, liikenneselvityksiä sekä myös aluekehitystä. Luonto- ja luonnonvaraselvitysten ja tutkimusten laadinnassa tehdään vuorovaikutteista yhteistyötä luontoasiantuntijoiden mm. ELY-keskuksen, luonnonsuojelupiirin, metsänhoitoyhdistysten ja metsäkeskuksen kanssa.

Luonto- ja ympäristöasioihin liittyvät tehtävät laaditun aikataulun mukaisesti:

- maakunnan luonto- ja luonnonvarakohteiden päivitys ja mahdollisen luontoesitteen laatiminen
- uusien metsien monimuotoisuusohjelma METSO-alueiden läpikäynti ja siirtäminen paikkatietoon ja hyödyntäminen seuraavassa vaihekaavatyössä.
- MAALI –selvityksen (maakunnallisesti merkittävät linnustoalueet) läpikäynti ja hyödyntäminen maakuntakaavatyössä
- uhanalaisten eliölajien lajilistan ja esiintymispaikkojen päivitys maakuntakaavatyötä varten

Tilastot, paikkatieto ja tutkimus

Tehdään selvityksiä ja tuetaan erilaisia tutkimuksia, selvityksiä ja opinnäytetöitä, joilla on merkitystä maakunnan tilastoaineiston kehittämisen ja aluesuunnittelun kannalta.

Tärkeänä tehtävänä on paikkatietoaineistojen ja niiden avulla tehtävien analyysien hyödyn-

tämisen kehittäminen maakunnan suunnittelussa ja koko liiton toiminnassa. Tärkeitä ovat karttaesitysten ja paikkatietoanalyysien toteuttaminen laadittaviin edunvalvontaesityksiin ja erilaisiin selvityksiin.

Tilastoja ja tilastanalyseja tuotetaan resurssien mukaan. Etelä-Karjalan liitto päivittää jatkuvasti maakunnan tilastokatsauksen verkkoversiota ja tavoitteena on pitää se ajantasaisena. Tehtäviin kuuluu myös Etelä-Karjalan toimipaikkarekisterin ylläpidon koordinointi.

Muut aluesuunnittelun tehtävät

- Suomen ympäristökeskuksen ja maakuntaliittojen yhteiseen maakuntakaavojen harmonisointi- eli HAME -hankkeeseen osallistuminen, mikäli hanke saa lisärahoituksen vuoden 2016 jälkeen
- Geopark Saimaa -hankkeeseen osallistutaan siihen saakka, kunnes Saimaa geopark hyväksytään UNESCO:n globaaliin verkostoon. Vuoden 2017 alussa perustetaan geoparkia hallinnoimaan ”Saimaa Geopark”-yhdistys. Tavoitteena on hakea UNESCO:lta Global Geopark – verkoston jäsenyyttä 2017 syksyllä, jolloin toiminta voisi alkaa vuoden 2019 alussa.
- Green Belt of Fennoscandia -hankkeeseen osallistuminen. Hankkeen hyödyistä Etelä-Karjalan liitolle tehdään yhteenveto. Ympäristöministeriön vetämään ja vuoteen 2021 ulottuvaan hankkeeseen osallistutaan myös jatkossa, mikäli se on tarpeellista liiton toiminnan kannalta.
- Osallistuminen rajavesistöjen kalatalouden ja erityisesti Hiitolanjoen kehittämishankkeisiin: haetaan ensi vuonna RIFCI-rajajoki (Rivers and Fish – Our Common Interest) -hankkeen jatkoprojektille ENI-CBC -rahoitusta.
- Saimaan matkailun saavutettavuusselvityksen (valmistui v. 2016) jatkotoimenpiteet ja tarvittava edunvalvonta.
- Nopeat itäradat neuvottelukuntaan osallistuminen
- Saimaan kanavan neuvottelukuntaan osallistuminen
- Maakunnan muuhun suunnitteluun sekä muiden liittojen ja viranomaistahojen yh-

teiseen suunnitteluun osallistuminen ja suunnitelmien toteutuksen edistäminen.

Yhteistyö

Aluesuunnittelun toimialan tavoitteina on edistää maakuntakaavan toteuttamista. Edistämiskeinoja ovat viranomais- ja työneuvottelut kuntien ja viranomaisten kanssa sekä lausuntojen antaminen. Yhteistyötä kehitetään liiton muiden yksiköiden kanssa.

Säännöllistä yhteistyötä tehdään eri maakuntaliittojen maakuntakaavoittajien kanssa mm. Kuntaliiton ja ympäristöministeriön sekä ELY:n erilaisissa tapaamisissa ja ajankohtaisneuvotteluissa. Toiminnan yhtenä tavoitteena on saada ajankohtaista tietoa maakuntaudistukseen liittyvistä tehtävien järjestelyistä ja toiminnan kehittämistarpeista. Erilaisilla tapaamisilla ja kuntakierroksilla voidaan saada tietoa viranomaisten hankkeista ja selvityksistä sekä tuoda esille maakunnan ajankohtaisia tapahtumia ja laadittavana olevia selvityksiä. Toiminnalla pyritään vaikuttamaan maakuntakaavoituksen kehittämiseen ja erityisesti viranomaisten kaavoitusohjaukseen siten, että ratkaisuihin otetaan huomioon maakunnan erityispiirteet ja rajan läheisyys. Tavoitteena on tehdä kansainvälistä yhteistyötä Venäjän lisäksi myös muihin suuntiin.

Liikenneviraston sekä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa jatketaan tiivistä yhteistyötä Imatra–valtakunnan raja -kaksoisraiteen rata-suunnittelun käynnistämiseksi sekä Imatran rajanylityspaikan raideliikenteen kansainvälistämiseksi. Tehdään tiivistä yhteistyötä liikenneviranomaisten ja läheisten maakuntaliittojen kanssa yhteisten liikennehankkeiden toteutumiseksi (mm. Saimaan rahtiliikenteen kehittäminen). Myös yhteistyö EU:n suuntaan rahoituskanavien selvittämiseksi sekä TEN-T verkoston laajennustarpeet Etelä-Karjalaan ovat tiiviin yhteistyön piirissä.

Mittarit:

Maakuntakaavoitus

- Kaavakarttojen ajantasaisuuden seuranta ja sidosryhmäkyselyt laaditun aikataulun mukaisesti.
- Yhteinen työpäiväkirja vaihekaavatyön vaiheista ja muutoksista
- Vaihemaakuntakaava 2:een liittyvän vuorovaikutuksen toteutuminen laaditun osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan. (Vuorovaikutustapahtumat kirjataan työpäiväkirjaan.)

Liikennejärjestelmätyö, liikennepalvelujen kehittäminen ja edunvalvonta

- MaaS-hankkeen eteneminen (ml. suunnitellut pilottikokeilut) aikataulun mukaisesti
- Liiton tuottamien liikenneselvitysten ja edunvalvontaesitteiden päivitys laaditun suunnitelman mukaisesti.
- Päivitetty liikennejärjestelmäsuunnitelma

Luonto- ja luonnonvarat

- Luontoselvitysten laatiminen laaditun aikataulun puitteissa

Tilastot, paikkatieto ja tutkimus

- Tilastojen ajantasaisuuden ylläpito laaditun aikataulutuksen mukaisesti.

9.4. Rajaohjelmien yksikkö (CBC)

Yksikön keskeisimmät tehtävät vuonna 2017 ovat Kaakkois-Suomi–Venäjä ENPI CBC 2007–2013-ohjelman sulkemistoimenpiteet sekä uuden rajat ylittävän CBC-ohjelman 2014–2020 käynnistämiseen liittyvät tehtävät.

ENPI CBC -ohjelma 2007–2013

Suomen ja Venäjän rajoilla toteutettavat ENPI CBC -ohjelmat ovat olleet osa EU:n ja Venäjän strategista kumppanuutta.

Etelä-Karjalan liitto on nimetty ohjelman hallintoviranomaiseksi (Joint Managing Authority), joka vastaa ohjelman hallinnoinnista ja maksuviranomaistehtävistä sekä ohjelman käytännön toteutuksesta. Ohjelman virallinen kieli on englanti ja kaikki ohjelman viralliset asiakirjat, hankehakemukset, pöytäkirjat ja tukisopimukset laaditaan englanniksi. Englanninkielen sujuva osaaminen on ohjelman henkilöstölle perusvaatimus.

Ohjelman hallintoviranomainen on tehnyt seurantakomitean päätösten perusteella tukisopimuksen kunkin hyväksytyin hankkeen päätoteuttajan kanssa. Viimeiset nykyisen ENPI-ohjelmakauden tukisopimukset tehtiin sääntöjen mukaisesti vuoden 2013 loppuun mennessä. Pääosin hankkeiden toteutusaika päättyi 31.12.2014. Yhdelle infrahankkeelle annettiin vuoden jatkoaika 31.12.2015 asti.

Hankkeiden päättyessä ohjelman viestintä on keskittynyt hankkeiden tulosten ja aikaansaannosten esittelyyn ja ohjelmassa tehtiin ex post -arviointi keväällä 2016, kun kaikkien hankkeiden loppuraportit oli vastaanotettu ja käsitelty. Päättyneen ohjelmakauden tulosten viestintää jatketaan edelleen 2017 uutta ohjelmaa käynnistettäessä.

Rajat ylittävä CBC-ohjelma (Cross Border Cooperation) 2014-2020

EU:n uusi ohjelmakausi käynnistyi vuoden 2014 alussa. Etelä-Karjalan liitto nimettiin jatkamaan hallintoviranomaisena uuden ohjelman valmistelun koordinoitua. Valmistelua varten perustettiin ohjelmointikomitea ja alueellinen työryhmä. Molemmissa on edustajat

sekä Suomesta että Venäjältä sekä tarkkailijana EU:n komission edustaja.

Kaakkois-Suomi – Venäjä CBC 2014–2020 – ohjelman EU-rahoitus on vähintään 36.146.782 euroa. Mikäli ohjelman käynnistyminen sujuu hyvin, vuosille 2018–2020 on väliarvioinnin jälkeen mahdollisuus saada komissiosta rahoitusta lisää 18.710.360 euroa. Venäjä ja Suomi ovat alustavasti lupautuneet rahoittamaan ohjelmaa samalla summalla. Ohjelma voisi näin ollen olla kooltaan enimmillään 109.714.284 euroa, mikäli niin erikseen päätetään.

Ohjelma-asiakirja hyväksyttiin komissiossa joulukuussa 2015. Ohjelmien käynnistymisen nopeuttamiseksi Suomen CBC-ohjelmat ovat palkanneet yhteisen asiantuntijan valmistelemaan EU:n, Venäjän ja Suomen rahoitussopimusta, jonka allekirjoittaminen vahvistaa ohjelmien syntymisen.

Rahoitussopimuksen allekirjoitukselle on asetettu takarajaksi joulukuun loppu 2016. EU ja Venäjä ovat päässeet yksimielisyyteen mallin sisällöstä ja teksteistä. Allekirjoituksen jälkeen tarvitaan vielä Venäjän duuman ratifiointi ennen kuin hankkeiden kanssa voidaan tehdä tukisopimuksia. Duuma ratifioinnin on arveltu kestävän 3-8 kuukautta. Ensimmäinen haku avataan ehdollisena vuoden 2017 tammikuun lopussa, mutta hankkeiden toteutus voi käynnistyä vasta vuoden 2017 jälkipuoliskolla.

Henkilöstön kouluttaminen ja perehdyttäminen uusiin sääntöihin ja toimintatapoihin vuoden 2017 aikana on olennaista ohjelman käynnistymisen kannalta. Uuden henkilöstön palkkaaminen aloitettiin IT-asiantuntijan palkkaamisella ja uutta henkilöstöä palkataan vielä hanketyöhön sekä Lappeenrantaan että Pietariin.

Uudesta ohjelmasta tiedottaminen tulee olemaan rajaohjelmien yksikön yksi päätehtävistä.

Ohjelman päätöksentekuelimet (seurantakomitea ja valintakomitea) on asetettu vuoden 2016 aikana. Ohjelman seurantakomitea järjesti vuoden 2016 toukokuussa ensimmäisen kokouksensa. Kokouksessa hyväksyttiin molempien komiteoiden työjärjestykset. Seuran-

takomitean toinen kokous pidettiin Pietarissa lokakuun lopussa 2016. Kokouksessa päätettiin mm. hakukierroksista ja jaettavista varoista.

Ohjelman valintakomiteakin asetettiin vuoden 2016 aikana, mutta se ei ehtinyt vielä kokoontua.

Tavoitteet:

- ENPI-ohjelman sulkeminen
- CBC-ohjelman käynnistäminen
- Yhteistyöjärjestelmien toimivuus ohjelma-alueella

Mittarit:

- Loppuraportti laadittu komissiota varten
- Hallinto- ja valvontajärjestelmäkuvaus sekä ohjelmamanuaali hyväksytty
- PROMAS-seurantajärjestelmän käyttöönotto
- Ohjelman henkilöstö rekrytoitu ja perehdytetty
- Ohjelman komiteat perehdytetty

9.5. Edunvalvonta

Lakisääteinen maakuntaohjelma ja sen toimeenpanosuunnitelma luovat pohjan Etelä-Karjalan maakuntaan liittyvälle edunvalvonnalle. Etelä-Karjalan liitto valvoo aktiivisesti etujaan niin maan päättäviin elimiin, selektiivisesti valittuihin ulkomaihin kuin Eurooppalaisiin järjestöihin päin.

Kansainvälinen edunvalvonta

Etelä-Karjalan edunvalvonta tehdään kansainvälisellä tasolla itsenäisesti, mutta usein liittoutumalla muiden samaa intressiä ajavien maakuntien ja toimijoiden kanssa.

Etelä-Karjalan liitto tekee itsenäisesti tai yhdessä muiden maakunnan toimijoiden kanssa aktiivista työtä Venäjä-suhteiden hoitamiseksi.

Venäjä-yhteistyön keskeisiä intressejä ovat

- rajayhteistyöohjelmien hyödyntäminen ja niiden toimivuus
- rajanylitysreittien ja rajanylityspaikkojen sujuvuus (Nuijamaa, Imatra, Vainikkala, Parikkala, Vaalimaa, Lpr lentoasema).
- maakunnan toimijoiden Venäjä-suhteiden edistäminen
- Venäjän puoleisten Etelä-Karjalan rajanylityspaikoille johtavien tie- ja ratahankkeiden seuranta ja edistäminen (M11, A 121, uusi kanavatie, Kamennogorsk-Svetogorsk rata)

Etelä-Karjalan edun ajamista edistetään ja kehitetään vuosien 2017–2018 aikana liittyen EU:n seuraavan rakennerahastokauden rahoituksen saantoon ja ohjelmien kohdentumiseen. Tähän liittyen yhteistyötä muiden maakuntien ja toimijoiden kanssa tiivistetään myös Brysselissä.

Eurooppalaisiin tai valtakunnallisiin päättäjiin päin edunvalvonnan alat ovat moninaiset. Tämä johtuu erityisesti maakunnan vastuiden laaja-alaisuudesta vuoden 2019 alusta virallisesti alkavan itsehallinnon myötä. Uuden maakunnan edunvalvonnan rakenne ja resurssointi rakennetaan osana maakuntauudistusta vuosien 2017 ja 2018 aikana.

EU-koheesiopolitiikan ja rakennerahastokauden 2020+ valmistelua tehdään Työ- ja elinkeinoministeriön johdolla. Etelä-Karjalan liitto korostaa EU-edunvalvonnassaan Etelä-Karjalan osaamis- ja innovaatiopotentiaalia mm. bio- ja kiertotalouden aloilla ja rajayhteistyön sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaamisen (infrastruktuuri, osaava työvoima) merkitystä.

Etelä-Karjala tutkii vuosien 2017–2018 aikana maakuntien välisten suhteiden luomista myös muihin maihin kuin Venäjään. Tarkastelussa ovat erityisesti lähialueet, kuten Viro ja muut Baltian maat sekä Ruotsi mutta myös talouselämältään ja Etelä-Karjalan matkailun ja lentoliikenteen kehittämisen kannalta merkittävät maat, kuten Saksa, Italia, Kiina, Intia ja USA tai Japani.

Kansallinen edunvalvonta

Vuoden 2017–2018 aikana maakuntalainsäädäntöön ja siihen liittyvään soveltavaan ohjeistukseen vaikuttaminen on keskeinen ja paljon työtä vaativa edunvalvontatehtävä myös Etelä-Karjalalle.

Uuden maakunnan rakentamisessa ja sen menestyksellisten toimintaedellytysten turvaamisessa keskeistä on

- riittävän ja oikeudenmukaisen rahoitusraamin (yleiskatteellinen valtionosuus) turvaaminen Etelä-Karjalalle 2019 alkaen
- maakunnan näkemysten ja muutosehdotusten huomioiminen maakunta- ja sote-lakien eduskuntakäsittelyssä 2017
- 1.7.2017 aloittavan väliaikaishallinnon sujuvan toiminnan ja riittävien resurssien (osaaminen, rahoitus) varmistaminen

Myös liikennejärjestelmätyö ja liikenteen edunvalvonta ovat tärkeässä roolissa maakunnan elinkeinoelämän kannalta merkittävän väyläinfran kehittämiseksi. Tärkeinä kehittämisen kohteina ovat Imatrankoski-valtakunnan raja kaksoisraiteen yleissuunnitelman hyväksyminen ja ratasuunnittelun käynnistäminen sekä itse rakentamis- ja rahoituspäätöksen teko luontevana ja välttämättömänä osana Luumäki-Imatra-kaksoisraidehanketta.

Saimaan syväväylän rahti- ja matkustajaliikenteen kehittämistä edistetään sulkujen pi-

dennyksillä, jota koskeva suunnittelutyö pyritään käynnistämään Liikenneviraston toimesta. Kutilan kanavantoteuttamista, joka tähtää sekä Pien- Saimaan veden laadun parantamiseen että eteläisen Saimaan veneily- ja risteilymatkailun kehittämiseen, edistetään käynnistämällä YVA:n päivitys. Hankkeelle pyritään varmistamaan myös MMM:n rahoitus osana sinisen biotalouden hankkeita.

Etelä-Karjalalle tärkeitä edunvalvonta-asioita oman maakunnan tulevaisuuden vahvistamisen ohella ovat:

- Luumäki-Imatra -valtakunnan raja - kaksoisraiteen suunnittelu (ratasuunnitelma Imatralta rajalle sekä Joutsenosta Luumäelle)
- Saimaan kanavan, Pontuksen sekä Imatran Mansikkalan rautatiesiltojen rakentamisen käynnistäminen 2017 osana kaksoisraidehanketta.
- Hankkeen nopeuttamiseksi tutkitaan myös EU-rahoituslähteitä (ESIR). Luumäki-Imatra-valtakunnan raja – kaksoisraide sekä Saimaan kanava pyritään saamaan merkityksi osaksi EU:n TEN-T-verkkoa, kun luokitusta seuraavan kerran tarkistetaan.
- Kaakkois-Suomen isojen rajanylityspaikojen kehittämisrahoitus ja henkilötövuodet tulee varmistaa niin, että Nuijamaan, Imatran ja Vaalimaan kapasiteetti, 17- 18 miljoonaa matkustajaa, voidaan liikenteen palautuessa kasvu-uralle ottaa käyttöön.
- Valtiontalouden kehyksissä tulee varata Rajavartiolaitokselle ja Tullille riittävät määrärahat, jotta rajoilla on varsinkin viikonloppuisin ja muina ruuhka-aikoina riittävä henkilöstö sujuvan ja joutuisan rajanylityksen takaamiseksi.
- Parikkala-Syväoron ylityspaikan kehittämistä ja avaamista myös kansainväliselle liikenteelle 2020 alkaen edesauttaa CBC ohjelman investointihankkeen (LIP) toteuttaminen, joka pyritään käynnistämään 2017 lopulla. Hankkeessa parannetaan aluksi Vt6:n liittymä ja Karjalan radan ylitys sekä rajalle johtava Kolmikannantie Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen laatiman suunnitelman mukaisesti sekä rakennetaan uusi rajantarkistuspiste.
- Parannettavan infrastruktuurin lisäksi tarvitaan valtioiden välinen noottien vaihto

ylityspaikan statuksen muuttamisesta, jota metsäteollisuuden lisäksi esittävät myös alueen tärkeimmät palveluyritykset muiden Itä-Suomen maakuntien ja kuntien ohella.

- Lappeenrannan lentoaseman tulee sisällyttää myös vuoden 2018 budjettiin ja valtiontalouden kehyksiin Finavian verkoston ulkopuolisten lentoasemien tukimomentille.

Lappeenrannan kaupungin kanssa perustetun säätiön ja operointiyhtiön kautta edesautetaan alueellisen lentokentän toiminnan käynnistymistä ja uusien lentoreittien avaamista Tarvittaessa varaudutaan tukemaan kentän kehittämistoimintaa siirtymävaiheessa (hankkeet, kehittämisrahastot).

Valtion toimintojen alueellistaminen on jatkuvan edunvalvonnan kohde. Asiaa seurataan ja pidetään yhteyttä alueellistamisen koordinaatioryhmään ja muihin asiaan vaikuttaviin tahoihin.

Koulutuksen, tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan osalta edunvalvonnan painopisteenä on laadukkaan, houkuttelevan ja monipuolisen korkeakoulukeskittymän toimintaedellytysten vahvistaminen maakunnassa. Vuonna 2018 Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja Saimaan ammattikorkeakoulu yhdistyvät LUT konserniksi, joka mahdollistaa uusia toiminnallisia ja taloudellisia hyötyjä ja näin vahvistaa korkeakoulukeskittymää ja sen vaikuttavuutta eri aluetasoilla.

Valtakunnallinen ammatillisen koulutuksen reformi muuttaa koulutuksen rahoitus- ja ohjauksjärjestelmää. Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän osalta pyritään turvaamaan sen toimintaedellytykset ja varmistamaan elinkeinoelämän näkökulmasta tärkeät toisen asteen ammatillisten aloituspaikat omassa maakunnassa. Edunvalvonnassa edistetään mahdollisuuksia siirtää toisen asteen ammatillisen koulutus uudelle maakunnalle.

Yhteistyötilaisuudet

Etelä-Karjalan liitto vastaa yhdessä Kymenlaakson ja Etelä-Savon liiton kanssa Kaakkois-Suomen vaalipiirin kansanedustajien yhteistyöryhmän sihteerin tehtävistä. Etelä-Karjalan liitto järjestää maakunnan kansan-

edustajien kanssa neuvonpitoja maakunnan kannalta tärkeistä ajankohtaisista asioista.

Liitto järjestää eduskunnan valiokunnille, ministereille ja johtaville virkamiehille vierailuja Etelä-Karjalaan ja perehdyttää näin päättäjiä maakunnan kehittämishankkeisiin ja ajankoh- taiseihin asioihin. Liitto järjestää lisäksi tarpeen mukaan neuvottelutilaisuuksia ajankohtaisista asioista ministeriöiden, kansanedustajien, Kuntaliiton, muiden viranomaistahojen ja kun- tien kanssa.

Lausunnot viranomaisille

Aluepoliittinen lainsäädäntö velvoittaa alue- hallintoviranomaiset pyytämään lausunnon aluekehitysviranomaisena toimivalta maa- kunnalliselta liitolta kaikista keskeisistä kehit- tämissuunnitelmistaan ja päätöksistään. Aluekehityslain lausuntomenettelyä koskeva kohta lisää maakunnan lausuntojen painoar- voa.

Etelä-Karjalan liittoutuminen ja yhteistyö muiden alueiden kanssa

Etelä-Karjala on ollut jäsenenä sekä Etelä- Suomen maakuntien liittoumassa että Itä- Suomen maakuntien neuvottelukunnassa. Jäsenyys molemmissa on tarpeen maakun- nan sijainnin vuoksi. Etelä-Suomi yhteistyötä jatketaan tarpeen mukaan ilman yhteistä ta- lousarviota ja toimintasuunnitelmaa. Myös Itä- Suomen liikennejärjestelmätyössä tehdään yhteistyötä mm. Saimaan rahtiliikenteen ke- hittämisen ja Karjalan radan tasoristeysten poiston hankkeissa.

Eurooppalaisessa edunvalvonnassa Etelä- Karjalan liitto on ollut Euroopan Ulkorajojen Liiton (AEBR) jäsenenä. Liiton edustajat ovat huolehtineet, että AEBR:n kannanotoissa on tuotu esiin Euroopan ulkorajojen (erityisesti Venäjä-raja) erityistarpeet ja -piirteet.

Itä-Suomen neuvottelukunnassa yhteistyö jatkuu erityisesti bioenergian ja matkailun sekä raja-alueohjelmien kehittämisessä.

Nopeat Itäradat neuvottelukunnassa hyvä yhteistyö ja raideliikenteen edunvalvonta Ete-

lä- ja Itä-Suomen kuntien ja maakuntien sekä Liikenneviraston kanssa jatkuu neuvottelu- kunnan kokousten ja opintomatkojen mer- keissä.

Itä-Suomen maakuntien kesken on ollut vuo- sittain vaihtuva järjestelyvastuu maakuntien liittojen henkilöstöjen ajankohtaistapaamisesta. Tapaamisissa on käsitelty edunvalvon- nassa ja alueiden kehittämisessä ajankohtai- sia asioita ja isäntämaakunnalle merkittäviä asioita. Itä-Suomen maakuntien lisäksi Kai- nuun ja Etelä-Karjalan liitot ovat osallistuneet tapaamisiin. Vuonna 2017 tapaamisen järjes- telyvastuu on Pohjois-Karjalalla.

Kansainvälisissä yhteyksissä Etelä-Karjala liittoutuu tarvittaessa Brysselissä muiden maakuntien kanssa edunvalvonnan hoita- miseksi paikan päällä.

Raja-alueohjelmatasolla Etelä-Karjala pitää suoria yhteyksiä valmisteleviin ja päättäviin tahoihin. Sisäraja-, Itämeri- ja koheesio- ohjelmien suhteen edunvalvontaa eurooppa- laisiin päättäjiin tehdään mm. Euroopan Raja- alueiden Liiton (AEBR) ja The Baltic Sea States Subregional Co-operation (BSSSC) kaut- ta.

Etelä-Karjalan on myös NEEBOR-verkoston (Network of European Eastern External Borders) perustajajäsen. Verkosto on hiljentynyt kahden Interreg A-hankkeen jälkeen. Etelä- Karjalan liitto käyttää tarvittaessa verkoston 20 jäsenen voimaa tuodessaan esille kan- nanottoja tai järjestäessään tapahtumia.

Erityinen vaikuttamiskeino on ollut se, että Etelä-Karjalan liitto on ollut AEBR:n ulkorajo- jen työryhmän vetäjänä vuodesta 2007. Vuonna 2007 on työryhmän 10- vuotisjuhlaseminaari ja AEBR:n nuorisofoo- rumi Etelä-Karjalassa. Työryhmän puheen- johtajuuden avulla Etelä-Karjala voi luoda suoria kontakteja mm. Venäjän valtion ja aluehallinnon edustajiin ja muihin kansainvä- lisiin järjestöihin.

10. YKSIKÖIDEN YHTEISET TEHTÄVÄT

10.1. Maakuntauudistus

Vuoden 2017 aikana on tarkoitus toteuttaa Suomen hallituksen sote- ja maakuntauudistus perustamalla uudet maakunnat. Maakunnat tulevat hoitamaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen kuntien sijaan, maakunnan liittojen tehtävät, pääosan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävistä sekä Työvoima- ja elinkeinotoimistojen tehtävät. Kunnilta on tarkoitus siirtyä maakunnille myös maaseutuhallinto, maaseutuyrittäjien lomituspalvelut sekä ympäristöterveydenhuolto.

Lisäksi pelastustoimen tehtävät siirtyvät joko maakunnille tai maakuntien yhteistoimintalueille eli Etelä-Karjalan tapauksessa Uudenmaan maakunnan hoidettavaksi. Etelä-Karjalassa toivotaan, että tuleva maakunta ja kunnat voivat sopia myös muiden tehtävien kuten toisen asteen koulutuksen järjestämisen siirtämisestä maakunnalle sopimusperusteisesti. Tukipalveluja on myös tarkoitus keskittää valtakunnallisiin yhtiöihin lainsäädännön perusteella.

Maakuntien perustaminen etenee marraskuun 2016 lausuntokierroksen jälkeen hallituksen esityksenä eduskunnan päätöksentekoon. Tarkka ajankohta ei vielä ole tiedossa, mutta kevään aikana asia tulee päätökseen, jotta lakiesityksen mukainen aikataulu toteutuu.

Maakuntahallintoon valmistaudutaan esivalmisteluvaiheessa 30.6.2017 saakka. Luottamushenkilöiden sekä mukana olevien organisaatioiden johdon ja asiantuntijoiden valmistelutyössä suunnitellaan tulevaa maakuntaa keräten tarpeellista pohjatietoa. Kevään aikana tarkennetaan lisäksi yhteisiä tavoitteita ja odotuksia, sekä luonnostellaan pohjaa tulevan maakunnan hallinnolle.

1.7.2017 alkaen on tarkoitus lakiesityksen mukaisesti perustaa väliaikaishallinto, joka virallisena maakunnan edustajana valmistelee maakuntahallinnon käynnistymistä. Tammi-kuussa 2018 järjestettävissä vaaleissa va-

littu maakuntavaltuusto aloittaa toimintansa ja saa käsiteltäväkseen perustamiseen liittyvien asiakirjojen kuten hallintosäännön, strategian ja talousarvion luonnoksia sekä sopimusten, vastuiden ja henkilöstön siirtoon liittyviä päätöksiä. 1.1.2019 alkaen järjestämisvastuu sekä palvelutuotanto henkilöstöineen siirtyvät uuden maakunnan alaisuuteen.

Väliaikaishallinnon toteuttamisen yksityiskohdat selviävät keväällä 2017. Hallinnon tarkat kustannukset tai valtiolta saatava rahoitukseen eivät vielä ole selvillä, mutta maakunta varautuu lakiesityksen mukaisesti hoitamaan väliaikaishallinnon perustamisen sekä mahdollistamaan sen toiminnan.

10.2. Viestintä

Maakuntauudistus on viestinnän keskeinen tehtävä

Maakuntauudistukseen liittyvän viestinnän hoitaminen on keskeinen haaste Etelä-Karjalan liiton viestinnässä vuonna 2017. Laaja, organisaatioiden rajat ylittävä ja uutta organisaatiota kohti etenevä uudistustyö vaatii alueellista koordinoitua vetävältä liitolta paljon työtä. Suuri osa työstä liittyy tavalla tai toisella viestintään.

Tavoitteena on muutosten valmistelu mahdollisimman avoimesti, mikä edellyttää suunnittelua monikanavaista viestintää ja vuorovaikutusta eri sidosryhmien kanssa. Etelä-Karjalassa viestintä suunnitellaan ja toteutetaan viestintätyöryhmän laatiman viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Muutosviestintää toteutetaan valtion ohjeiden mukaisesti vaiheittain. Siksi viestintäsuunnitelmaa päivitetään uudistuksen edetessä. Vuonna 2017 edetään esivalmistelun sekä väliaikaishallinnon aikaa:

- esivalmistelu (1.7.2017 saakka)
- maakunnan toimintaa valmisteleva väliaikaishallinto (1.7.2017–1.3.2018)

Maakuntauudistuksen viestintää johtavat maakuntahallituksen puheenjohtaja ja maakuntajohtaja yhdessä muutosjohtajan kanssa. Viestintää tukemaan on muodostettu viestintätyöryhmä, jota johtaa muutosjohtaja ja jonka sihteerinä toimii viestintäpäällikkö.

Lisäksi uudistustyön sisäisen viestinnän kanalta keskeisiä toimijoita ovat työryhmien sihteeri sekä maakuntauudistuksen ekstranettiä ylläpitävä talous- ja tietohallintosihteeri.

Maakuntauudistuksen ydinviesti on: Etelä-Karjala on edelläkävijä, joka tekee hyvässä yhteistyössä omanlaistaan uutta maakuntaa.

Ulkoisen viestinnän tavoitteena on varmistaa ydinviestin mahdollisimman laaja näkyvyys.

Ulkoisen viestinnän kanavia ovat mm. ekarjala.fi -sivuilla Maakuntauudistus-sivut (<http://www.ekarjala.fi/itsehallinto/>), maakuntauudistuksen uutiskirje, Uusinajattelijat-blogi sekä sosiaalisen median kanavat (mm. maakunnan Twitter-profiili @EteläKarjala ja Etelä-Karjalan liiton Twitter-profiili @EtelKarjalanlii). Muutosjohtaja ja viestintäpäällikkö hoitavat molemmat aktiivisesti yhteyksiä perinteiseen mediaan.

Maakunnan sisäisen viestinnän tarkoituksena on tarjota yhdenmukaista tietoa maakuntauudistuksen toteutuksen etenemisestä mukana oleville organisaatioille, heidän henkilöstölleen, maakunnan asukkaille ja muille sidosryhmille.

Sisäisen viestinnän kanavaksi avattiin vuoden 2016 lopulla uudistuksen valmisteluun tarkoitettu ekstranet, jonka ylläpito hoidetaan Etelä-Karjalan liitossa (tekninen ylläpito Saitassa).

Maakunnan netti-sivuja (www.ekarjala.fi -portaalia) kehitetään maakuntauudistuksen aikana uuden Etelä-Karjalan maakunnan ensimmäisiksi (väliaikaisiksi) nettisivuiksi. Hankkeen vuosisuunnitelmalla suunnataan toimenpiteitä maakuntauudistuksen tarpeen mukaan niin, että ekarjalan sivuille voidaan tuoda linkitettyinä maakunnan palvelut.

Talvella 2017 aloitetaan tämä työ sisällön ja rakenteen määrittelytyönä. Tämä työ voidaan aloittaa osana 2016 alkanut viestinnän- ja markkinoinnin jalkauttamishanketta (1.1.2016-31.12.2017). Myös ekarjala.fi sivujen maakunnallisen tapahtumakalenterin kehitystyö jatkuu edelleen.

Valtion taholta ei ole vielä määritelty, miten uusien maakuntien viestinnän järjestelmäratkaisut hoidetaan. Etelä-Karjalassa ekarjala-portaalin kehitystyö helpottaa ylimenokautta.

Maakunnallinen viestintäyhteistyö

Maakunnan liitto koordinoi alueellista Suomi 100 -yhteistyötä erillisellä hankkeella, jonka kanssa brändin jalkautus ja markkinointihanke tekee yhteistyötä. (Hankkeesta enemmän aluekehitys luvussa).

Viestintäverkoston kokoontumiset jatkuvat n. kolmesti vuodessa. Tavoitteena on, että maakunnan keskeiset toimijat voivat oman sanomansa ohella vahvistaa myös koko Etelä-Karjalan tunnettuutta.

Rakennerahastoviestintä

Rakennerahastokaudella 2014–2020 rakennerahastoviestintää toteutetaan yhteistyöverkostoissa työ- ja elinkeinoministeriön (TEM), koordinoivan liiton ja ELY-keskuksen (Uudenmaan liitto sekä Hämeen ELY) ja Kaakkois-Suomen ELY:n kanssa.

Liitto on mukana valtakunnallisessa rakennerahasto-viestintäverkostossa sekä Etelä-Suomen suuralueen viestintäverkostossa. Verkostot linjaavat ja tukevat ohjelmakauden 2014–2020 ohjelmätiedotusta.

Viestinnän tavoitteena on tehdä EU:n rakennerahastoista rahoitettavaa hanketoimintaa tunnetuksi, kertoa sen tuloksista ja tiedottaa rahoitusmahdollisuuksista hakijoille. Etelä-Karjalan liitolla ei ole enää käytössä ohjelman teknisen tuen rahoitusta viestintätoimenpiteisiin.

Vuonna 2017 EAKR-viestintä painottaa mm. hanketoimijoiden viestinnän aktivointia ja ohjeistamista järjestämällä viestintäkoulutusta. Tavoitteena on parantaa hankkeiden toteuttamaa tulosviestintää.

Ohjelmaviestinnän tärkeimmät kanavat ovat valtakunnallinen www.rakennerahastot.fi, sekä molempien verkostojen uutiskirjeet. Tärkeistä tapahtumista, kuten hakujen avautumisesta tiedotetaan myös Etelä-Karjalan liiton omilla sivuilla sekä sosiaalisen median sivuilla.

Maakunnan yhteistyöryhmän kokoustiedotuksessa jatketaan aiempaa avointa tiedotuslinjaa: toimitusten edustajat voivat yhä olla mukana seuraamassa MYR:n kokouksia. MYR:n päätöksistä tiedotetaan myös Etelä-Karjalan liiton kokoustiedotteissa.

Liitto on aktiivinen somessa

Etelä-Karjalan liitto on tunnetusti aktiivinen sosiaalisen median käyttäjä. Some-viestintä on myös oleellinen osa maakuntauudistuksen viestinnässä sekä mediaseurannassa. Myös valtion tasolla muutosjohtajat ja ministeriöt käyttävät aktiivisesti hyödyksi Twitter-tilejä maakuntauudistuksen viestinnässä.

Maakunnan yhteiseksi tarkoitettu, kollektiivisesti ylläpidetty @EteläKarjala Twitter-tili avattiin vuoden 2016 lopulla. Tilin seuraajamäärä on kasvanut ripeästi.

Liitto hyödyntää Facebook-, Twitter-, V Kontakte-, YouTube- ja Slideshare- ja Instagram- ja Yammer -palveluita. Tilien kautta jaetaan liiton viestintämateriaaleja sekä tietoa ja tunnelmia Etelä-Karjalasta. Sosiaalisen median kautta on myös mahdollista osallistua ajan-kohtaisiin keskusteluihin ja vastata seuraajien kysymyksiin. Sosiaalista mediaa hyödynnetään myös viestinnän verkostotyöskentelyssä.

Liiton sosiaalisen median strategiassa kiinnitetään edelleen huomiota nopeaan some-reagointiin, mikä lisää seuraajien luonnollista kiinnostusta Etelä-Karjalan liiton toimintaan ja näkemyksiin. Maakunta tarttuu ripeästi päivit-
tään avautuviin tilaisuuksiin nostaa esille Etelä-Karjalan näkemyksiä ja aineistoja eri some-sivustoilla.

11. KUNTAYHTYMÄHALLINTO

Maakuntavaltuusto

Jäsenkuntien kunnanvaltuustot valitsevat huhtikuun kuntavaalien jälkeen jäsenet maakuntavaltuustoon toimikauttaan vastaavaksi ajaksi kunnan edellisen vuoden asukasluvun mukaan seuraavasti: kustakin jäsenkunnasta valitaan yksi jäsen jokaista alkavaa 5 000 asukasta kohti sekä jokaiselle valtuutetulle henkilökohtainen varajäsen. Näin maakuntavaltuuston jäsenmääräksi muodostuu 31 jäsentä.

Uusi maakuntavaltuusto valitsee kesäkuussa uuden maakuntahallituksen jäsenet, näiden varajäsenet sekä puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Maakuntavaltuusto päättää liiton toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä talouden ja rahoituksen perusteista hyväksymällä kullekin varainhoitovuodelle talousarvion ja kolmen vuoden taloussuunnitelman. Maakuntavaltuusto hyväksyy maakunnan kehittämisen kannalta keskeiset asiakirjat: maakuntasuunnitelman, -ohjelman ja -kaavan. Maakuntavaltuusto pitää toimintavuoden 2017 aikana vähintään kolme kokousta.

Kevätvaltuusto käsittelee hallituksen toimintakertomuksen, liiton tilinpäätöksen ja vastuuvapaudet. Syysvaltuusto käsittelee seuraavan vuoden toimintasuunnitelman sekä määrää jäsenkuntien maksusuudet. Valtuustoseminaareja järjestetään tarpeen mukaan.

Maakuntahallitus

Kuntayhtymällä on maakuntavaltuuston valitsema hallitus. Maakuntahallitukseen kuuluu 9 jäsentä ja kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja.

Maakuntahallitus kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa heinäkuuta lukuun ottamatta. Maakuntahallituksen kokouksiin osallistuvat myös maakuntavaltuuston puheenjohtajat. Maakuntahallitus seuraa ja ohjaa valtuuston hyväksymän toimintasuunnitelman tulostavoitteiden toteutumista sekä ohjaa maakuntajohtajan ja liiton viraston toimintaa. Maakuntahallitus antaa lisäksi alueiden kehittämislain tarkoittamia lausuntoja ja päättää kansallisten ja maakunnallisten kehittämissuunnitelmien ja liitolle delegoitujen EU:n rakennerahastovarojen käytöstä.

Maakuntahallituksen jäsenet ovat myös maakunnan yhteistyöryhmän jäseniä.

Tarkastuslautakunta

Etelä-Karjalan liiton tarkastuslautakunnan asettaa maakuntavaltuusto toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi maakuntavaltuuston valitsemaa jäsentä. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla maakuntavaltuuston jäseniä. Nykyisen tarkastuslautakunnan toimikausi on 2013–2016. Uudet tarkastuslautakunnan jäsenet valitaan uuden maakuntavaltuuston ensimmäisessä kokouksessa kesäkuussa 2017. Tarkastuslautakunta vastaa Etelä-Karjalan liiton toiminnan ulkoisesta valvonnasta yhdessä tilintarkastajan kanssa.

12. TALOUSSUUNNITELMA

TULOSLASKELMAOSA

TALOUSARVIO 2017–2018	26.10.2016			
	TP 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
KÄYTTÖTALOUSOSA				
Luottamushenkilöhallinto				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	154 804	182 680	182 319	182 319
Käyttökate	154 804	182 680	182 319	182 319
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	3 479 409	2 201 764	2 201 764	2 201 764
Toimintakulut	2 942 581	2 109 240	2 378 642	2 353 642
Käyttötalous yhteensä				
Toimintatuotot	3 479 409*	2 201 764	2 201 764	2 201 764
Toimintakulut	3 097 385*	2 291 919	2 560 961	2 535 961
Toimintakate	382 024	-90 155	-359 197	-334 197
TULOSLASKELMA				
Toimintatuotot				
Myyntituotot	12 673	0	0	0
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 179 964	2 201 764	2 201 764	2 201 764
Tuet ja avustukset	1 107 805*	0	0	0
Muut toimintatuotot	175 377*			
	3 479 409*	2 201 764	2 201 764	2 201 764
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	1 756 778*	1 417 134	1 501 603	1 501 603
Palvelujen ostot	1 059 612*	612 999	807 618	807 618
Aineiden, tarvikk. ja tavar. ostot tilikauden aikana	66 850*	71 786	43 740	30 740
Muut kulut	214 146*	190 000	208 000	196 000
	3 097 385*	2 291 919	2 560 961	2 535 961
Toimintakate	382 024	-90 155	-359 197	-334 197
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 298			
Muut rahoitustulot	20 231			
Korkokulut	-27 427	-30 000	-26 000	-26 000
Muut rahoituskulut	-1 991			
Vuosikate	374 168	-120 155	-385 197	-360 197
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista		-110 000**	-110 000	-110 000
Poistot kalustosta				
Tilikauden tulos	374 168	-230 155**	-495 197	-470 197
* merkityt sis. tilinpäätöksessä raportoitavan EU-teknisen tuen ja muut projektirahoitteiset tehtävät, joita ei budjetoida liiton varsinaisen toiminnan budjettiin.				
** huomioitu poisto lentoasemasäätien peruspääomasijoituksesta				

INVESTOINNIT

ETELÄ-KARJALAN LIITTO					
INVESTOINTIOSA					
<u>Hanke</u>	Kustannusarvio		Talousarvio		
	EUR		2016	2017	2018
Menot					

ETELÄ-KARJALAN LIITON RAHOITUSLASKELMAT 2017–2018

		2017	2018
TULORAHOITUS			
	Vuosikate	-385 197	-360 197
	Tulorahoituksen korjauserät		
INVESTOINNIT			
	Käyttöomaisuus investoinnit	0	0
	Rahoitusosuudet investointeihin	0	0
	Pysyv. vast. hyöd. luovutusvoitot	0	0
	INVESTOINNIT YHTEENSÄ	0	0
VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTOKASSAVIRTA			
		-385 197	-360 197
Rahoitustoiminnan kassavirta			
	Antolainojen lisäys	0	0
	Antolainojen vähennys	0	0
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 000	-48 000
	Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	0	0
	RAHOITUSTOIMINNAN NETTOKASSAVIRTA	-48 000	-48 000
	KASSAVAROJEN MUUTOS	-433 197	-408 197

LIITE 1.

Jäsenkuntien maksuosuudet vuodelle 2017

Etelä-Karjalan liitto						
Jäsenkuntaosuudet 2017						
* Tuloverot 2015, verohallinto 24.10.2016						
Kunta	Tulovero* Kunnallisvero 2015	E-K liitto jäsenkunta- osuus €	% - osuus	Allergia- ja ympäristö- instituutti toim.avustus	Etelä-Karjala instituutti	Yhteensä Eurot 2017
Lappeenranta	249 195 975	1 265 882	57,49	19 340	0	1 285 222
Imatra	93 617 815	475 566	21,60	7 266	0	482 831
Lemi	9 399 312	47 747	2,17	729	0	48 477
Luumäki	13 469 954	68 426	3,11	1 045	0	69 471
Parikkala	13 256 119	67 339	3,06	1 029	0	68 368
Rautjärvi	10 769 599	54 708	2,48	836	0	55 544
Ruokolahti	17 612 981	89 472	4,06	1 367	0	90 838
Savitaipale	9 904 149	50 312	2,29	769	0	51 080
Taipalsaari	16 203 746	82 313	3,74	1 258	0	83 570
Yhteensä	433 429 649	2 201 764	100	33 638	0	2 235 402
Etelä-Karjala liitto, budjetti 2017		2 201 764				
Allergia- ja ymp. Instituutti toim.av.		33 638				
Etelä-Karjala instituutti toim.av.		0				
yht.		2 235 402				
Kuntien maksuunpannut tuloverot verohallinnon sivuilta 24.10.2016						